

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/234-859 din 26.05.2023
La nr. 18-69-3580 din 03.04.2023

Ministerul Energiei
e-mail: secretariat@energie.gov.md

Copie: Secretariatul general al Guvernului
e-mail: cancelaria@gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 26 mai 2023, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012 a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (număr unic 238/MEn/2023)* și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

1. Potrivit art. 34 alin. (5) din proiect, prin contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile producătorul eligibil se obligă să vândă întreaga cantitate de energie electrică produsă de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, pe întreaga durată pentru care a obținut acest statut. Respectiv, producătorul eligibil este legat prin contract de o singură sursă de furnizare – Furnizorul central de energie electrică, care se prezumă că deține poziție dominantă în acord cu art. 10 din Legea concurenței.

Totodată, potrivit alin. (7) de la aceeași normă, în cazul în care producătorul eligibil vinde prin alte contracte cantități de energie electrică produse de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile este denunțat unilateral de către Furnizorul central de energie electrică.

Normele citate *supra* nu sunt pe deplin corelate și nu asigură previzibilitate și claritate pentru situațiile în care producătorul de energie electrică din surse regenerabile va produce o cantitate de energie electrică care va depăși limitele stabilite a fi comercializate prin contract.

Respectiv, impunerea producătorului de a comercializa către Furnizorul central a întregii cantități de energie electrică produsă, în acord cu art. 34 alin. (5), sub sancțiunea denunțării unilaterale de către Furnizorul central a contractului încheiat, ar putea limita posibilitatea producătorului de a vinde altor potențiali cumpărători partea din energia electrică produsă, care va depăși limitele stabilite prin contractul reglementat și limita varietatea produsului sau inovarea pentru producătorii eligibili.

2. Îngrijorări din punct de vedere concurențial sunt atestate și în cazul prevederilor de la art. 38³ alin. (1) lit. b) din proiect, conform cărora, producătorii de energie electrică din surse regenerabile vor fi în drept să negocieze contracte de vânzare a energiei electrice pe termen lung cu furnizorii de energie electrică cu obligații de serviciu universal sau de furnizare de ultimă opțiune, doar în condițiile în care termenul de fabricație al echipamentului de producere al energiei electrice, nu va fi mai vechi de 36 luni la momentul punerii în funcțiune.

Impunerea acestui termen de fabricație nu este argumentat de către autorul proiectului, nefiind clar raționamentul stabilirii condiției privind limita termenului de fabricație anume până la 36 luni, contrar garanțiilor de acces nediscriminatoriu la rețea stabilite de art. 28 alin. (1) din Legea nr. 10/2016. În mod evident, fără o analiză economică a beneficiilor instalării unor echipamente cu termenul de fabricație/ exploatare de până la 36 luni la momentul punerii în funcțiune, în raport cu valoarea investiției și nu în ultimul rând cu impactul asupra mediului înconjurător, această condiție ar putea crea bariere de intrare pe piața producerii și comercializării energiei electrice din surse regenerabile pentru companiile care dețin echipamente de producere a energiei electrice cu un termen de fabricație/ exploatare mai mare de 36 luni, ar putea crește semnificativ costurile de intrare pe piață a noilor companii ce intenționează să presteze astfel de servicii și prin urmare, se va răsfrânge negativ asupra costului energiei ce va trebui să fie achitat de către consumatorul final.

3. În acord cu art. 37 alin. (1) din proiect, producătorii eligibili care au obținut statut vor putea comercializa întreaga cantitate de energie electrică la preț/ tarif fix stabilit de către ANRE, timp de până la 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice.

Aceste măsuri de sprijin conferă avantajul unor prețuri stabile ce nu ar fi putut fi obținute în condiții normale de piață, iar obținerea statutului de producător eligibil garantează livrările în mod continuu și sigur, Furnizorul central de energie electrică, fiind

obligat în temeiul art. 29 din proiectul de lege să achiziționeze întreaga cantitate de energie contractată.

În temeiul pct. 129 din Comunicarea Comisiei Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energiei pentru perioada 2014-2020, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 200/01 din 28.06.2014, prelungită și modificată prin Comunicarea Comisiei nr. C 224/02 din 08.07.2020, ajutoarele pentru producția de energie electrică din surse regenerabile se acordă numai până la amortizarea completă a instalației, în conformitate cu normele contabile obișnuite, și orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare. Astfel, se atestă neconcordanță între normele juridice naționale ce se propun a fi adoptate și actele normative în vigoare ale UE. Respectiv, considerăm necesar ca la adoptarea modificărilor de lege propuse să fie asigurată transpunerea fidelă a actelor normative ale UE, iar conținutul art. 37 să fie modificat în sensul ca termenul de 15 ani să fie înlocuit cu data până la care centrala electrică a fost amortizată integral.

4. În acord cu art. 8 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic trebuie să fie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/ sau inițiatorul ajutorului de stat, cu excepția ajutorului de minimis și a ajutoarelor de stat prevăzute la art. 4, care ulterior urmează a fi raportat.

Astfel, în vederea respectării normelor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, la etapa de implementare a prevederilor legii sau de elaborare a proiectelor de acte juridice pentru acordarea și implementarea măsurilor de sprijin propuse prin proiect (art. 26⁴, art. 26⁸, art. 37, art. 39² și art. 39⁴), furnizorul/ inițiatorul ajutorului de stat trebuie, să notifice Consiliului Concurenței intenția de acordare a ajutorului de stat/ schema de ajutor de stat și eventual, intenția de modificare a unui ajutor existent, pentru a evalua compatibilitatea ajutorului de stat cu mediul concurențial normal și să raporteze măsurile de sprijin acordate.

Alexei Gherțescu
Președinte